

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Rodzaj	Typ	Poziom pomiaru	Charakter	Wskaźnik Ramy Wykonania	Definicja wskaźnika
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedziny /rok	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik określa szacowany przed realizacją projektu wzrost liczby odwiedzin miejsc lub obiektów wspartych w projekcie w pełnym roku następującym po roku zakończenia projektu. Wskaźnik dotyczy projektów poprawiających dostępność do miejsc należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne, dzięki czemu możliwe będzie przyciągnięcie i przyjęcie odwiedzających zgodnie z zasadami zrównoważonej turystyki. Wskaźnik dotyczy zarówno miejsc, w których do tej pory była prowadzona działalność turystyczna, jak i miejsc bez takiej działalności (np. parki narodowe lub budynki zamienione na muzea). Sposób pomiaru: Należy wyliczyć wartość bazową i docelową wskaźnika. <i>Wartość bazowa:</i> w każdym przypadku należy wpisać zero. <i>Wartość docelowa:</i> należy zliczyć szacowany wzrost liczby odwiedzin (nie faktyczną zmianę) spowodowanych realizacją projektu. Zatem od przewidywanej liczby odwiedzających miejsca objęte wsparciem po realizacji projektu należy odjąć liczbę odwiedzin w ostatnim pełnym roku kalendarzowym przed rozpoczęciem realizacji projektu. Wzrost liczby odwiedzin należy oprzeć na wiarygodnej metodyce i założeniach. Szczegółne przypadki podczas pomiaru: - jeżeli projekt dotyczy kilku miejsc / obiektów – wizyty jednego odwiedzającego w różnych miejscach / obiektach należy liczyć jednokrotnie, - jeżeli odwiedzający przyjeżdża kilka razy, może być wliczony kilkakrotnie do wskaźnika,

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							· w przypadku grup odwiedzających – każdego członka grupy należy wliczyć do wskaźnika. Miejsce pomiaru: Miejsca lub obiekty objęte projektem, najbezpieczniej jest przeprowadzić pomiar w jednym (najbardziej uczęszczanym) miejscu / obiekcie, aby nie wliczyć do wskaźnika kilkakrotnie tych samych osób Moment pomiaru: Wyłącznie przed realizacją projektu, na podstawie danych historycznych i szacunków Czas pomiaru: Pełny rok kalendarzowy przed realizacją projektu; szacunki dotyczące docelowej liczby odwiedzających muszą dotyczyć okresu 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia. Źródło: Źródłem danych do wskaźnika może być analiza popytu na usługi, badania terenowe lub szacunki oparte na doświadczeniach podobnych miejsc lub obiektów, które realizowały podobne projekty. Źródłem informacji o dotychczasowej liczbie odwiedzin (stanowiącej wartość bazową do wyliczenia wzrostu) powinny być informacje z działu sprzedaży (liczba sprzedanych biletów w ciągu pełnego roku kalendarzowego poprzedzającego realizację projektu) lub badania potoku odwiedzających w miejscach otwartych z tego okresu.
Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	produkt	specyficzny - regionalny	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy liczbę wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych w ramach realizacji projektu. <i>Obiekt turystyczny, rekreacyjny</i> – urządzenia lub siedziby instytucji służące świadczeniu usług i zaspokajaniu potrzeb związanych z turystyką, rekreacją i aktywnym wypoczynkiem.

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							<i>Budowa</i> – wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektu budowlanego (art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). <i>Obiekt</i> – obiekt budowlany w rozumieniu prawa budowlanego (por. poniżej). <i>Obiekt budowlany</i> – budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. <i>Budynek</i> – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. <i>Obiekt małej architektury</i> – niewielkie obiekty, a w szczególności: a) kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury, b) posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej, c) użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki. <i>Budowla</i> – każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. Sposób pomiaru: Należy zliczyć liczbę obiektów budowlanych turystycznych i rekreacyjnych, które zostały wybudowane w wyniku realizacji projektu. Każdy obiekt może być w ramach danego projektu wliczony tylko raz. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać obiektów małej architektury. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru obiektów budowlanych

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	produkt	specyficzny - regionalny	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy liczbę przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych w ramach realizacji projektu. <i>Obiekt turystyczny, rekreacyjny</i> – urządzenia obiektu lub siedziby instytucji służące świadczeniu usług i zaspokajaniu potrzeb związanych z turystyką, rekreacją i aktywnym wypoczynkiem. <i>Przebudowa</i> – wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego (art. 3 pkt 7a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). <i>Obiekt</i> – obiekt budowlany w rozumieniu prawa budowlanego (por. poniżej). <i>Obiekt budowlany</i> – budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. <i>Budynek</i> – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. <i>Obiekt małej architektury</i> – niewielkie obiekty, a w szczególności: a) kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury, b) posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej, c) użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki. <i>Budowla</i> – każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. Sposób pomiaru:

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							Należy zliczyć liczbę obiektów budowlanych turystycznych i rekreacyjnych, które zostały przebudowane w wyniku realizacji projektu. Każdy obiekt może być w ramach danego projektu wliczony tylko raz. Szczególne przypadki podczas pomiaru: nie należy wliczać obiektów małej architektury. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru obiektów budowlanych.
Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	produkt	kluczowy – krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy długość w kilometrach szlaków turystycznych, które zostały utworzone w ramach projektu. <i>Szlak turystyczny</i> – wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turysty o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: 1) piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, 2) narciarskie, 3) rowerowe, 4) kajakowe, 5) jeździeckie (definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”). Sposób pomiaru: Należy zliczyć długość (w kilometrach) utworzonych w ramach projektu szlaków turystycznych. Szlak turystyczny nie mógł istnieć wcześniej w danym obiekcie

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							liniowym (nie należy wliczać odnowionych szlaków turystycznych do tego wskaźnika). Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Źródłem danych jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru wykonanych robót.
Długość odnowionych szlaków turystycznych	km	produkt	kluczowy – krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy długość w kilometrach szlaków turystycznych, które zostały odnowione w ramach projektu. <i>Szlak turystyczny</i> – wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turysty o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: 1) piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, 2) narciarskie, 3) rowerowe, 4) kajakowe, 5) jeździeckie (definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”). Sposób pomiaru: Należy zliczyć długość (w kilometrach) odnowionych szlaków turystycznych w ramach projektu. Na całej długości wliczanej w dany wskaźnik musiał istnieć wcześniej szlak turystyczny, który podlega odnowie. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową.

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							Źródło: Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru wykonanych robót.
Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych	szt.	produkt	kluczowy – krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Liczba punktów informacji turystycznej i infokiosków, które oferują obsługę w co najmniej dwóch językach obcych, utworzonych w ramach projektu. W zakres obsługi w co najmniej dwóch językach obcych wchodzi: 1) umieszczenie w punkcie broszur informacyjnych w dwóch językach obcych, 2) zapewnienie, że przynajmniej jedna osoba z personelu będzie posiadała umiejętność posługiwania się jednym językiem obcym i inna lub ta sama osoba – drugim językiem obcym. W przypadku infokiosków – powinny one zapewniać wizualną i głosową obsługę w co najmniej dwóch językach obcych. Sposób pomiaru: Należy zliczyć liczbę punktów informacji turystycznej i infokiosków, które oferują obsługę w co najmniej dwóch językach obcych, utworzonych w ramach projektu. Punkty informacji turystycznej i infokioski są liczone oddzielnie (można stworzyć albo punkt informacji albo infokiosk i w obu przypadkach wpisują się one we wskaźnik). Szczególne przypadki podczas pomiaru: - Przed realizacją projektu, punkty informacji turystycznej i infokioski w miejscu realizacji projektu nie mogły istnieć lub, - Przed realizacją projektu, punkty informacji turystycznej i infokioski w miejscu realizacji projektu nie mogły spełniać warunku obsługi w co najmniej dwóch językach – wówczas po projekcie (po spełnieniu tego warunku) wlicza się je do wskaźnika. Moment pomiaru:

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. <u>Źródło:</u> Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru wykonanych robót. Spełnienie warunku obsługi w co najmniej dwóch językach obcych weryfikuje się na podstawie specyfikacji technicznej infokiosku lub kwalifikacji zawodowych pracowników punktów (na podstawie zaświadczeń ukończenia kursów językowych lub studiów kierunkowych).
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	<u>Definicja:</u> Wskaźnik mierzy liczbę obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głosnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie. <i>Obiekt</i> – obiekt budowlany w rozumieniu prawa budowlanego (por. poniżej). <i>Obiekt budowlany</i> – budynek, budowla bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. <i>Budynek</i> – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiadający fundamenty i dach. <i>Obiekt małej architektury</i> – niewielkie obiekty, a w szczególności: a) kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury, b) posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej, c) użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki. <i>Budowla</i> – każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury. <u>Sposób pomiaru:</u>

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							Należy zliczyć liczbę obiektów budowlanych (budynków, budowli), które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie. <u>Przed realizacją projektu, obiekt budowlany nie może spełniać minimalnych wymogów przewidzianych przez prawo budowlane, natomiast po realizacji projektu, aby obiekt został wliczony do wskaźnika, musi w pełni spełniać te wymagania.</u> Szczegółne przypadki podczas pomiaru: · w przypadku budynków i budowli należy podać ich liczbę, a nie liczbę sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone, · jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie obiekty budowlane, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych, · nie należy wliczać obiektów małej architektury. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Dane pozyskiwane z protokołów odbioru konkretnych robót ze wskazaniem danego obiektu. W przypadku zakupu wyposażenia, źródłem informacji jest dokument zakupu wyposażenia oraz protokół przyjęcia środków trwałych na stan (ewidencja środków trwałych).
Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy długość wybudowanego odcinka drogi dla rowerów. <i>Droga dla rowerów</i> – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

						(art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). <i>Pas ruchu dla rowerów</i> – część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (art. 2 pkt 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). <i>Budowa</i> – wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektu budowlanego (art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). Sposób pomiaru: Należy zliczyć długość (w kilometrach) wybudowanego odcinka drogi dla rowerów. Należy brać pod uwagę tylko odcinki spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie i jednocześnie oznakowane zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - nie należy wliczać długości istniejących tras, które w wyniku realizacji projektu zostały wyłącznie oznaczone jako drogi rowerowe. (np. poprzez wprowadzenie poziomych i pionowych znaków drogowych), - nie należy wliczać szlaków rowerowych (turystycznych) jeżeli jednocześnie nie są drogą dla rowerów, - nie należy wliczać do wskaźnika wydzielonego pasa ruchu dla rowerów, chyba że w tym celu rozbudowana została droga oraz został on oddzielony konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło:

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru obiektów liniowych. Beneficjent lub partner projektu musi wykazać się posiadaniem tytułu prawnego do obiektu liniowego, który jest wliczany do wskaźnika.
Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy długość przebudowanego odcinka drogi dla rowerów. <i>Droga dla rowerów</i> – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). <i>Pas ruchu dla rowerów</i> – część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (art. 2 pkt 5a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). <i>Przebudowa</i> – wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego (art. 3 pkt 7a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane). Sposób pomiaru: Należy zliczyć długość (w kilometrach) przebudowanego odcinka drogi dla rowerów. Należy brać pod uwagę tylko odcinki spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie i jednocześnie oznakowane zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							Szczególne przypadki podczas pomiaru: - nie należy wliczać długości istniejących tras, które w wyniku realizacji projektu zostały wyłącznie oznaczone jako drogi rowerowe. (np. poprzez wprowadzenie poziomych i pionowych znaków drogowych) – przebudowa dotyczy bowiem zmiany parametrów użytkowych lub technicznych, - nie należy wliczać szlaków rowerowych (turystycznych) jeżeli jednocześnie nie są drogą dla rowerów, - nie należy wliczać do wskaźnika wydzielonego pasa ruchu dla rowerów, chyba że w tym celu rozbudowana została droga oraz został on oddzielony konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru obiektów liniowych. Beneficjent lub partner projektu musi wykazać się posiadaniem tytułu prawnego do obiektu liniowego, który jest wliczany do wskaźnika.
Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych	km	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	rozliczeniowy	NIE	Definicja: Wskaźnik mierzy długość w kilometrach wyznaczonych tras rowerowych i szlaków rowerowych. <i>Trasa rowerowa</i> – czytelny i spójny ciąg różnych rozwiązań technicznych, funkcjonalnie łączący poszczególne części miasta i obejmujący: wydzielone drogi dla rowerów, pasy i kontrapasy rowerowe, ulice o ruchu uspokojonym, strefy zamieszkania, łączniki rowerowe, drogi niepubliczne o małym ruchu (w porozumieniu z zarządcą takiej drogi) oraz inne odcinki, które mogą być bezpiecznie i wygodnie wykorzystywane przez rowerzystów. W skład jednej trasy rowerowej mogą wchodzić dwie (lub więcej) drogi rowerowe,

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							biegnące równolegle (np. po dwóch stronach jezdni czy rzeki) lub ulice o ruchu uspokojonym. Trasa rowerowa powinna mieć nawierzchnie przystosowane do ruchu rowerowego (źródło: PTTK). <i>Szlak rowerowy</i> – prowadzi istniejącymi drogami, których nawierzchnie nie muszą być dostosowane do ruchu rowerowego. Turystyczne szlaki rowerowe prowadzone są zazwyczaj istniejącymi ciągami komunikacyjnymi: ścieżkami, duktami leśnymi, drogami leśnymi, gospodarczymi, śródpolnymi itp. i z wyjątkiem sytuacji szczególnych nie wymagają technicznego ich tyczenia i budowy (źródło: PTTK). Sposób pomiaru: Należy zliczyć długość (w kilometrach) wytyczonych tras rowerowych i szlaków rowerowych. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - do wskaźnika można wliczać wydzielone drogi dla rowerów, pasy i kontrapasy rowerowe, ulice o ruchu uspokojonym, strefy zamieszkania, łączniki rowerowe, drogi niepubliczne o małym ruchu (w porozumieniu z zarządcą takiej drogi) oraz inne odcinki, które mogą być bezpiecznie i wygodnie wykorzystywane przez rowerzystów, o ile zostały one odpowiednio oznaczone, - jeżeli trasa rowerowa przebiega po dwóch stronach jezdni lub rzeki, do wskaźnika należy wliczać wyłącznie długość jednej z dróg dla rowerów. Moment pomiaru: W okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Źródłem informacji jest dokumentacja powykonawcza beneficjenta, w szczególności protokoły odbioru robót na trasie lub szlaku rowerowym.
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)	EPC	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	informacyjny	NIE	Definicja: Nowe miejsca pracy brutto we wspartych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) w przeliczeniu na

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

							ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) - umowa o pracę. Sposób pomiaru: Przed wszystkim wskaźnik "przed-po" ujmuję wzrost zatrudnienia, który jest bezpośrednią konsekwencją realizacji projektu (nie wlicza się pracowników zatrudnionych do realizacji projektu). Stanowiska muszą być obsadzone (wakaty nie są liczone) oraz zwiększać całkowitą liczbę miejsc pracy w podmiocie. Jeśli łączne zatrudnienie w podmiocie nie wzrasta, wartość jest równa zero - jest to traktowane jako wyrównanie, a nie zwiększenie. Zachowane itp. miejsca pracy nie są wliczane. Brutto: Nie bierze się po uwagę pochodzenia pracownika dopóki bezpośrednio przyczynia się do wzrostu łącznego zatrudnienia we organizacji/wspartym podmiocie. Wskaźnik powinien być stosowany, jeśli wzrost zatrudnienia może być wiarygodnie przypisany do wsparcia. Ekwiwalent pełnego czasu pracy: Praca może być wykonywana na pełen etat, w niepełnym wymiarze czasu pracy lub sezonowa. Sezonowe i niepełne etaty zostaną przeliczone na EPC za pomocą standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy / statystycznych / innych.
Liczba utrzymanych miejsc pracy	EPC	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	informacyjny	NIE	Definicja: Nowo utworzone miejsca pracy w wyniku projektu, które nie powodują wzrostu zatrudnienia w organizacji, a więc nie spełniają definicji wskaźnika <i>Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)</i> tylko w tym zakresie. Ekwiwalent pełnego czasu pracy: Praca może być wykonywana na pełen etat, w niepełnym wymiarze czasu pracy lub sezonowa. Sezonowe i niepełne etaty zostaną przeliczone na EPC za pomocą standardów Międzynarodowej Organizacji Pracy / statystycznych / innych.

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy	EPC	rezultat bezpośredni	kluczowy - krajowy	projekt	informacyjny	NIE	Definicja: Nowo utworzone miejsce pracy w wyniku realizacji projektu, nie spełniające żadnej z ww. definicji wskaźników (ani wskaźnika <i>Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)</i> , ani wskaźnika <i>Liczba utrzymanych miejsc pracy</i>). Do wskaźnika wlicza się np. umowy cywilnoprawne, miejsca pracy do obsługi projektu, nietrwałe miejsca pracy itp.
Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	osoby	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	informacyjny	NIE	Definicja: Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych Przez kompetencje cyfrowe należy rozumieć umiejętność korzystania z technologii cyfrowych, swobodnego i krytycznego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi w pracy, czasie wolnym, kształceniu i komunikacji. Bazują one na podstawowym technicznym korzystaniu z komputera i Internetu i są badane przez umiejętność wykonania sześciu podstawowych operacji komputerowych i sześciu operacji internetowych. Sposób pomiaru: Należy zliczyć liczbę osób, które uczestniczyły w szkoleniach / doradztwie w zakresie kompetencji cyfrowych Szczególne przypadki podczas pomiaru: - osoby wliczane do wskaźnika nie muszą ukończyć szkoleń, - osoby korzystające z różnych form wsparcia lub różnych edycji szkoleń / doradztwa mogą być wliczane kilkakrotnie. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Dane niezbędne do wyliczenia wskaźnika można uzyskać z list obecności na szkoleniach / doradztwie w zakresie kompetencji cyfrowych.

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	szt.	produkt	kluczowy - krajowy	projekt	informacyjny	NIE	Definicja Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Sposób pomiaru Należy zliczyć liczbę projektów, w których pojawiają się pozycje kosztowe dotyczące racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Moment pomiaru: w okresie od podpisania umowy o dofinansowanie, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Źródło: Dane pozyskiwane z budżetu projektu (wystąpienie pozycji kosztowej dotyczącej racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami).

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępów rzeczowych realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 Beneficjent ma obowiązek wybrać wszystkie adekwatne do zakresu projektu wskaźniki kluczowe (z listy WLWK).

By spełnić wymogi MIR a także zagwarantować sprawną realizację programu, na etapie oceny formalnej (kryteria formalne poprawności) wniosku o dofinansowanie sprawdzane jest czy projekt zakłada wskaźniki adekwatne do zakresu rzeczowego i czy wybrano wszystkie adekwatne wskaźniki (w tym wskaźniki z ram wykonania).

Ponadto, by zagwarantować sprawne wdrażanie RPO, wobec wybranych wskaźników SzOOP dokonywana jest ocena efektywności kosztowej uzyskania jednej jednostki danego wskaźnika na etapie oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie (kryteria trafności merytorycznej – kryteria skuteczności/efektywności). W przypadku podpisania umowy jakiegokolwiek zmiany w wartościach docelowych tych wskaźników skutkują ponowną oceną merytoryczną wniosku.

Wybrane z listy umieszczonej w SzOOP wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego w danym projekcie podlegają monitorowaniu w trakcie postępów realizacji projektu:

Lista wskaźników do konkursu na Działanie 7.3

- wskaźniki produktu – wykazywane są we wniosku o płatność za okres, w którym osiągnięto daną wartość wskaźnika, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,
- wskaźniki rezultatu bezpośredniego – wykazywane są co do zasady w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia, bądź też w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ - w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek beneficjenta i za zgodą IZ, przy czym osiągnięte wartości wykazywane są w korekcie do wniosku o płatność końcową.

Oprócz wskaźników o charakterze rozliczeniowym (produkt i rezultat bezpośredni znajdujący się w SzOOP) Beneficjent ma również obowiązek monitorować w ramach projektów wskaźniki o charakterze informacyjnym, z osiągnięcia których nie jest rozliczany.